Ч. 81 Неділя 10 (22) цьвітня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтовоі.

Рекламациі невапечатані вільні від оплати почтовоі.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в Адміністрациі „Ґазети Львівскої" і в ц. к. Старостах на провінциі:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Політика і політики.

I.

Слово політика то маґічне слово на галицкій Руси; кождий Русин, коли єго почує, то аж задрожить, як би з'електризований, а коли-б так сидів в болоті, хоч би по саму шию, то готов би на то слово вискочити з него, як той пристав в якійсь там поезиі Руданьского, коли єму карбованця показали. Політика то чародійна штука: у одного заступає она брак всякого, нераз навіть і елементарного знаня, та надає єму значіня глубоко-ученого чоловіка; другому надає патент на великого, хоч би навіть тихого, патріота — звістно преці: „козак мовчить, а все знає"; третому робить надію і дає вигляди на „економічне" піддвигнене себе — а всім разом морочить голови і від часу до часу будить сонливу і дрімаючу руску суспільність, от хоч би як в теперішних часах. О чім же Русинам найлюбійше говорити, як не о політиці? Нехайже і нам не бере ніхто того за зле, що й ми хочемо говорити о політиці та політиках; таж і ми з того самого галицко-руского накорінка. Та й годі-ж тепер не говорити о політиці, специяльно рускій, в пору, коли всі о ній говорять, ба формально беруть ся єї учити. От якийсь очевидно радикал викладає в Kur. Lwowsk-ім „о практичних політиках"; що він такий самий теоретик, як був редактор „Народа", заким ще їздив в Брідщину — се єму нічого не вадить; „Діло" розпочало новий курс викладами з „політики принципіяльної", а „Галичанин" як викладав так і викладає „историческую політику". Як видко, у нас досить офіцияльних професорів політики, а „приватних доцентів" таки без ліку — викладають зовсім безплатно. Приміри, бачите, потягають, то й нас зібрала охота поговорити дещо о політиці та політиках, але без претенсий, когось силоміць учити або накидати комусь свої погляди, оперті впрочім не на бистро і красно обдуманих теориях, лиш на тім, чого нас учить історія старих і нових народів та спостереженя із сучасного житя; ми вдоволились би тим, коли-б наші гадки спонукали когось і самому слідити за проявами житя народного та витягати з того для себе науку і вишукувати ті правила, після котрих треба кождому поступати, хто хоче дійстно з хісном трудити ся для свого народу.

Отже що то таке тота політика? Хтось, що любує ся наукою о мовах, або т. зв. фільольоґ, розпочав би відповідати на питанє від того, що „політика", то чуже, не наше, а грецке слово; „поліс" значить „місто", відтак „держава", та що від того слова пішло і слово „політика", і т. д. Пересічний галицкий Русин представляє собі політику так: Політика теоретична то значить передовсім — писати ґазету; у него ґазета, то й політика. Він не розбирає глубше, що й як, та на що якась ґазета пише, лиш вірить їй на сліпо, бо она початком і кінцем єго мудрости та знаня політичного, скоро лиш єї „тон" єму до вподоби. Політика практична значить у него — вибирати або давати ся вибирати на посла, а вибравши посла, нічого вже більше не робити, або ставши послом богато говорити і також вже нічого більше не робити; однакож суть і такі, котрі думають, що посол не потребує навіть і говорити, він може бути „тихим політиком". Дальше значить у него політика: завязувати всілякі товариства політичні без взгляду на то, чи они потрібні, чи ні; скликувати віча й з'їзди та говорити на них так, щоби зібрані конче кричали „славно!" або на весь голос висказувати своє обуренє, а відтак, накричавшись і насваривши дової, щоби розійшли ся з віча або з'їзду з нічим, але за то роз'ярені до крайности та рознесли то роз'яренє по цілім краю. Де хто знов думає, що то політика сказати: „держимо з правительством" і вже нічого більше не робити; нехай правительство за нас робить, коли ми з ним держимо! Наконець суть і такі — як н. пр. той бистроумний політик і муж довіря з послідного з'їзду, котрий доказував, що наш нарід зріс в опозициі і не може вже без неі дихати — котрі думають, що політика то справді лиш опозиция, значить ся, кричати заєдно „нам належить ся" і „не хочемо", та знов нічого більше не робити.

Тимчасом житє показує нам, що політика то робота цілого народу взагалі і єго одиниць окремо, котра має на ціли завести в якімсь народі такий лад, щоби як цілому народови так і єго одиницям з тим ладом жило ся добре і вигідно на сьвіті. Політика то не сварка і лайка живим та писаним словом, то не роздори і незгода, а праця, тяжка праця, при котрій треба на все оглядати ся, зі всім числити ся, передовсім з власними силами, бо лиш то, що здобудемо своїми силами, то й будемо мати. Люди, що займають ся такою працею, то і політики. Кождий нарід, бачите, то господар для себе, котрий має богато челяди. Він мусить дбати про ту челядь, щоби єї виживити і одягнути, мусить длятого розложити розумно і розважно між ню всю роботу, коли сам хоче жити; але й челядь мусить єго слухати і згідно трудити ся, бо в противнім случаю і челядь буде розлітатись та піде на службу до

---

12)

ГУСАКОВСКИЙ.

ПОВІСТЬ
ВІНКЕНТИЯ КОСЯКЕВИЧА.
Переклад з польского.

(Дальше).

В найблизшу неділю, як звичайно, пішов до Бальских з візитою.

Мама Бальска повитала єго сердечно.... Який він добрий, що прийшов! Мило бачити хоч тих, котрих Фльорця любила.... Нема єї.... нема вже.... Рано не буде ходити коло Зосі, не буде ходити до консерваториі, не буде вечорами грати етюд.... Так ту смутно і пусто без неї, не стає когось на кождім кроці і нема ким єї заступити.

А що то була за дівчина! Який невичерпаний скарб ріжних.... ріжних добрих прикмет.... Як она розуміла добре свою матір! То була правдива приятелька....

Гусаковский слухав з міною, як коли якої було потрібно.

— Панна Казимира тепер заступить....

Деж там! не скоро заступить она Фльорцю.... Молода ще, а притім ніколи не буде мати тої поваги, того спокою, який мала сестра в єї віку. Кая — то збиточниця! хоч серце добре, о! зовсім добре....

По перших вибухах смутку і жалю надійшли всякі втихомирюючі рефлексиі.

Коли-б тілько була щаслива.... А здає ся, що то подруже дібрало ся.... Она любить єго, він єї.... годять ся зі своїми вдачами. Він троха горячого характеру, але она зі своєю лагідностию і спокоєм не буде єго дразнити.

Потроха думки, щораз яснійші, почали напливати до голови зажуреної матери, аж і повеселійшала зовсім.

— Мій пане Гусаковский — сказала єму, коли відходив пізним вечером — то ви мені поправили гумор. Я чула, що потребую вибалакати ся, наскаржити ся, а не мала перед ким. Ви один, з ким можу поговорити.

Гусаковский вийшов, повен того доброго вдоволеня, яке виходить з пересьвідченя, що було ся комусь пожиточним, що своєю приязню зробило ся комусь яку полекшу в єго журбі.

На другу неділю прийшов знову, як звичайно.

— Маю письмо від них — повитала єго мама Бальска.

Подала Гусаковскому записаний лист паперу. Гусаковский спитав дискретно:

— Може там є річи ...

Сама перечитала єму кілька довгих уступів. Обоє пишуть в однім листі; він на одній картці, она на другій. Доїхали щасливо і почали господарювати як найщаслившійше... Перший обід, котрий Фльорця власноручно зварила, почавши від розложеня огню, (бо ще не вспіли наняти собі слугу), смакував Ясьови знаменито.... Не міг нахвалити ся.... Ті засоби, що передвиджуюча мама понакладала в кошик, дуже а дуже придали ся.... Заким Фльорця обізнає ся з місцевими відносинами, заким довідає ся, де чого можна дістати, такий поважний кошик дуже придасть ся їй.... Містечко маленьке, дуже маленьке, але Фльорци подобає ся.... дуже миленьке.... Є ліс близько — прохід знаменитий, церковця на горбку, дуже гарна.... Є й товариство, мабуть дуже миле, але з ним ще не запізнала ся....

Взагалі чує ся щасливою і задоволеною.... Лише мами їй не стає.... Ах! коли-б могла маму мати при собі!... Однак має надію, що мама в літі приїде до них на яких чотири, пять місяців.... Ту так гарно.... так обоє будуть мамі догаджати.... А воздух який чистий і здоровий! мамі буде се для здоровля дуже пожиточним....

Вкінци.... сердечно поздоровляють любого приятеля дому, пана Гусаковского....

Коли лист скінчив ся, станула на порозі сальонику панна Казя:

— Мамусю! я тепер забираю пана Гусаковского на власність.

Має знову завданя.... з солідометриі, з котрими ніяк не може собі дати раду. Навіть не знає, з котрого кінця брати ся до того....

Правду сказавши, не дивує ся тому впрочім, бо і найменшого понятя не має про

инших господарів і господаря самого не стане та не буде при кім жити.

Ба, скаже хтось, добре то так говорити; таке порівнанє народу з господарем може би й було добре, лиш що того господаря якось не видко, бо нарід то лиш велика маса людий. Правда, того господаря не видко, він невидимий, але власть єго, єго силу чує кождий в собі, хто знає, що належить до якогось народу; той невидимий господар народний то почуте народне, то самосьвідомість народна, котра знаходить видимий вираз у спільній мові, котрою порозуміває ся вся челядь того господаря-народу; то все разом — душа народна, котрою нарід жиє. Де то почуте народне, та самосьвідомість народна затерли ся, там і збіднів господар, челядь єго зубожіла і стала розбігати ся на всї сторони та пішла в найми до других господарів; де знов они а з ними і мова народна щезли, де улетіла душа народна, там умер і господар-нарід, єго нема вже на сьвіті. Народи жиють і гинуть, так само як і поодинокі люди.

З руского клюбу.

Вже третий раз подаємо звістку про одну і ту саму справу, але сим разом мабуть вже найвірнійшу, бо походячу з руского клюбу. В виду сего комунікату руского клюбу, який подаємо за „Ділом", виглядають наводжені нами за Kur. Lwowsk-им і за N. fr. Presse вісти дуже неточні і невірні. Вчерашнє „Діло" каже:

„Сегодня одержала наша Редакция такий „Комунікат руского клюбу парляментарного":

Клюб послів руских Ради державної відбув на днях 13, 16 і 18 цьвітня засїданя, на котрих обговорювано потреби народу руского на поли шкільництва. Пос. Барвіньскому поручено промовляти при рубрицї буджету державного, т. є. при міністерстві віроісповідань і просьвіти. Пос. Барвіньский піднесе ось такі потреби народу руского в Галичині і на Буковині (упрошені послами рускими сойму буковиньского):

Заснованє з 1894/5 роком шкільним утраквістичної семинариї учительскої в Сокали враз з 4-клясовою школою вправ з язиком викладовим руским. — Заснованє такої-ж школи вправ в роцї 1894/5 при семінариї учительскій в Самборі. — Переведенє повного утраквізму в женьских семинариях учительских в Перемишли і Львові. — Правительство зверне більшу увагу на плеканє сьпіву церковного в семинариях учительских, а тим самим і в школах народних. — Правительство буде строго перестерігати при іменованю інспекторів окружних для шкіл народних у всхідній части Галичини, щоби петенти виказались точним знанєм язика руского в слові і письмі.— Правительство задержить в школї промисловій в Коломиї при новій орґанізациї сеї школи уживаний там до тепер викладовий язик руский. — Паралельні кляси рускі при ґімназиї перемиській будуть з 1894/5 роком шкільним перетворені на самостійну ґімназию руску. — При тій ґімназиї відкриє Правительство клясу підготовляючу з 1894/5 роком шкільним. — Правительство заіменує для трех паралельних кляс руских при ґімназиї коломийскій окремого управителя. — Правительство постараєсь в недалекій будучности о заснованє ґімназиї в Раві, Сокали або в Чорткові. — Правительство буде уділяти з фондів державних стипендиї як кандидатам стану учительского для шкіл середних, так і кандидатам на евентуальні доцентури при університеті віденьскім для факультетів правничого, фільософічного і медичного. — Правительство відкриє з 1894/5 р. шк. при новій ґімназиї німецкій в Черновцях рускі паралельні кляси. Правительство заіменує одного члена буковиньскої Ради шкільної краєвої (Русина) інспектором руских шкіл народних і наука язика руского в ґімназиях і семинариях учительских на Буковинї.

Крім того поручено пос. Вахнянинови підготовити справу написей руских на двірцях зелїзничих, почтах, судах і урядах фінансових і порозумітись в тім взгляді з компетентними чинниками".

При сій нагоді мусимо зараз звернути увагу на то, як робить ся у нас політика, а іменно як єї робить „Діло", котре в послідних часах здобуло ся на відвагу сказати, що оно не єсть орґаном партийним. З роботи єго виходить однакож інакше і показує ся як-раз, що оно стає орґаном партийним; на доказ того нехай послужить хоч би сей комунікат. Непартийний орґан повинен би був по нашій думцї виждати аж до часу, коли буде мати автентичний комунікат з руского клюбу о єго ухвалах і аж тогди видавати свій суд о тих ухвалах, хоч з обовязку журналістичного можна було нотувати і то, що подавали о тих ухвалах другі ґазети. Тимчасом „Діло" немало нічого пильнійшого як лиш піти слїдами свого нового союзника „Галичанина" і подати такий коментар до вісти про ті ухвали руского клюбу, винятої з N. fr. Presse, який відразу міг би показати маловажність сих ухвал. „Діло" поставилось тим на партийнім становищи. Чи може єму не сподобалось, що підчас коли голова руского клюбу сидить у Львові, клюб мимо того важить ся щось ухвалювати і длятого вже то зле, що він ухвалив?

Перегляд політичний.

Найв. санкцию одержали закони ухвалені галицким Соймом: 1) в справі додатку постанови до §. 1 громадскої ординациї виборчої міста Львова і 1) в справі додатку до постанов до §§. 22 і 23 провізоричного статута міста Кракова.

Зачувати, що правительство має в лїтних місяцях скликати проводирів поодиноких клюбів парляментарних до Відня, щоби їм предложити проєкт реформи виборчої.

На слїдуючім засїданю Палати послів розпічне ся дебата над буджетом міністерства просьвіти. Дебата буде мабуть дуже оживлена, бо доси записало ся до голосу при всїляких позициях аж 40 бесїдників.

Цїсар Вільгельм безпосередно по своїм приїздї з Відня до Карльсруге покликав до себе секретаря державного для справ заграничних, Маршаля. Німецкі ґазети нотуючи ту вість, беруть єї в звязи з догадочними конференциями політичними, які мав цїсар Вільгельм у Венециї і Видни. Що цїсар Вільгельм обговорював там дїйстно справи політичні, має бути доказом довга розмова без сьвідків з королем Гумбертом і довга авдиєнция, яку уділив ґр. Кальнокому. Предметом дискусиї мало бути крім зближеня ся до Росиї держав середної Европи, також щораз грізнійша діяльність революцийно-анархістична і не менше ширена з Франциї пропаґанда социяльно-републиканьска.

теореми, що займають ся поверхнями і обємом тїл, — а щиро сказавши, не може взагалї зрозуміти, на що кому придасть ся солїдометрия, особливо на що придасть ся солїдометрия молодій паннї....

Гусаковский не зміг дати вдоволяючої відповіди на ті всї квестиї, але завдавши собі труду, зміг пересьвідчити єї, що поверхня валця рівнає ся: два Pi r, помножене через H, а відтак, що обєм валця рівнає ся: *пі ер квадрат*, також помножене через *га*.

Казя піднерла головку рученятами.

— Знаєте? се зовсїм не трудне.

— Певно, що нї....

— Чомуж я відразу не могла сего зрозуміти?...

— То залежить богато від викладу. Коли добрий....

— Наш математик, як кажуть товаришки, викладає дуже добре....

— А ви як думаєте?

— Я зовсїм не думаю.

— Ну?!

— Я не слухаю нїколи, що він говорить.

— Як то? зовсїм....

— Зовсїм не слухаю.... Менї то здає ся таким скучним.... Я читаю собі в той час книжки....

— Книжки?...

— Книжки.... Дюма, Золї, Ґаборіо.... Кажу вам се, пане Гусаковский, як чесному чоловікови, і вірю, що мене не зрадите.... Правда?

— Я вас не зраджу, але буду старати ся пересьвідчити вас, що читанє книжок в ваших лїтах....

Панна Казя зробила міну незмірно ображену.

— „В ваших лїтах".... пане Гусаковский, що се значить ся?

Була така комічна і така миленька, що Гусаковский розсьміяв ся голосно.

— Жадаєте сатисфакциї?

— Коли-б я була мужчиною.... Але жарт жартом, прошу не забувати, що маю довгу сукню.... подивіть ся. Потім вияснїть менї, що ви розумієте словами: „такі книжки"....

— Ну! прошу вас....

— Найперше.... чи ви читали Золю?

— Нї.

— А Дюма?

— Нї....

— А Ґаборіо?

— Також нї.

— Як то, нїчого не читали, анї Золї, анї....

— Нїчого.... доси....

Понизила голос і шепнула тоном приятельским:

— Хочете, то я вам позичу.

Розсьміяв ся знову:

— Нї, дякую вам....

— Але-ж, пане, не робіть церемоній. — поспішила втихомирити єго панна Казя — не буде се жадна прислуга, лише взаїмність; найперше я мушу вам віддячити ся за ті теореми, а потім маю до вас просьбу: Ото жадна з нас....

— Як то: „з нас?"

— Ну! з товаришок.

— То і товаришки ваші читають такі книжки?

— Розуміє ся! Значить.... не всї.... знаєте, в нашій клясї є ще такі діти, що їм справдї тілько куклами бавити ся. Наприклад: сидить біля мене Огниньска.... Дивлю ся раз: читає якусь книжку.... було то саме на ґеометриї. Питаю ся єї: що читаєш?, показує менї титул.... Подумайте, пане Гусаковский, був то Робінзон Крузое....

— Гм.... Робінзон Крузое....

— Знаєте Робінзона Крузое?...

— Нї, не знаю.

— Не знаєте? Отже ви нїчого не знаєте! щож ви знаєте?

— Я читав мало.... не мав богато часу, а вкінци й охоти до того.

— То звідкиж можете ви знати, що злого в книжках Дюма, або Золї?

— Про ті книжки ходить така слава....

— Слава? І то ви кажете, ви, пане Гусаковский, котрого самостійний розум я все так поважала! А! пане! розчарована ся я! Мушу вам позичити троха книжок.... потім будемо про них говорити.... Але, вертаючи до річи.... отже буде то прислуга за прислугу.... Ви менї позичите за те Мопасанта.... чудово має писати.... а жадна з нас не може десь єго роздобути.... Вам лекше буде, поміж товаришами в бюрі хтось мусить мати.

Налягала, щоби прирік, що постарає ся для них о ту книжку. Він вимавляв ся зручно жартами, бо зовсїм не розумів цїлої тої справи заказаних книжок, а чув інстинктом, що прислужність єго, до котрої все був готов, поставлена тепер в ситуациї, не надто ясній....

По паннї Кази забирала ще Гусаковского на свою власність і свій ужиток панна Зося, котрій мусїв оповісти байку.

— Довгу.... довгу.... дуже довгу....

Про змія, що людий і зьвірів жер, і котрого аж завзятий Кракус убив. підсунувши єму підступно барана, напханого сіркою. ....Дурна змія проглигнула єго.... аж ту сїрка запалила ся і потвора пукла....

Розмова з панною Казею підсунула єму поважну думку. Золя.... Дюма.... Ґаборіо.... Кілько то разів чув він ті імена, а таки не зміг би нїчого про них сказати.... Так мало читав у своїм житю, що хиба на пальцях міг би

Більша часть німецкої праси доказує, що німецка Рада звязкова не затвердить ухвали парляменту, котрим знесено закон виданий против Єзуітів.

У Варшаві ходить чутка, що в серпни приїде там цар і буде присутний на торжестві положеня угольного каменя під будуючу ся на Саскій площи православної церкви і перенесеня памятника з площі Саскої на площу Зелену.

Новинки.

Львів дня 21 цьвітня.

— **Для погорільців в Новім Санчи** уділив Виділ краєвий тисяч зр. запомоги.

— **П. Володислав Федорович,** бувший голова і почестний член товариства „Просьвіта", бере участь у виставі краєвій, а іменно в павільоні руских товариств, де виставить вироби своєї килимарскої школи і богато старинних килимів руских, які удалось єму з великим трудом зібрати по краю.

— **Фіякри на виставу.** Дирекция поліциї установила ціни за їзду на виставу краєву, а іменно: для фіякрів двокінних на чотири особи 80 кр., для парокінних на дві особи 50 кр., для однокінних 35 кр. Заразом просить дирекция поліциї вп. Публику, щоби для удержаня ладу при в'їзді на виставу, платила фіякрам належитість всідаючи до воза, або в часї їзди.

— **Холєра в Галичині.** В повітах гусятиньскім і борщівскім проявила ся холєра занесена тут з Росиї. В Скалї занедужав дня 7 с. м. один робітник і помер, в Старій Скалї занедужав 13 с. м. один господар і помер, а дня 14 с. м. занедужало в Скалї знов чотири особи. Доси занедужало в Скалї 8 осіб, а з тих померло 3. В Сокеринцях занедужало 13 осіб, з котрих 2 подужало, 5 померло а 6 остаєсь в лїченю. До дня 20 с. м. занедужало в тих місцевостях всего 23 осіб, з котрих померло 10. Заряджено всякі средства осторожности.

— **Перша пригода** з причини електричного трамваю у Львові була в пятницю вечером. На розі улиці Сикстускої урвали ся тяжкі мосяжні дроти з ізоляторами, зачепили падаючи о переїзджаючий віз трамваєвий, віз потягнув дроти за собою, трохи не перекинув цїлої громади людий на тротоарах, причім покалічило ся легко кількоро людий, а один хлопець тяжко. Коли стане електрична зелїзниця їздити, то пригод буде певно більше.

— **Пожари лїсів.** З Любачева пишуть, що дня 16 цьвітня запалив ся в наслїдок неосторожности ліс в Кобильници. Огонь знищив більше як 160 морґів молоднику в Кобильници, Тухли і Фельдбасї. Єго угашено при помочи команданта стациї жандармерії Дидиньского. — Також з Улюча доносять про пожар лїсів. Дня 17 с. м. рано почали горіти лїси Грошівка, власність п. Дидиньскої з Кремінної. В одній хвили обняв огонь кілька морґів лїса і був би певно розширив ся ще дальше, як би не п. Володиньский, повномічник дібр, і жандарми пп. Ціхоцкий з Улюча і Яворский з Динова. Они зібрали з півтори сотнї людий з лопатами і рискалями і засипали горіюче дерево землею, чим загородили огневи дальшу дорогу. Сторожа лїсна гасила ще цїлу ніч огонь, що видобував ся в ріжних місцях. Огонь повстав з неосторожности рубачів. Згоріло кількадесять сяжнів дерева і кількадесять кіп фашин. — В повітї сяніцкім в громадї Вислок великий від дня 16 с. м. горіли лїси довгий час. Доси згоріло 800 морґів зрубу і лїса. Люди з Мощанця троха погасили огонь.

— **Про великі пожари** доносять з різних сторін Монархії і заграниці. Найбільші огні навістили Угорске Градище на Мораві і Новий Санч. В Угорскім Градищи згоріло двацять каменіць, між ними шпиталь, школа женьска і готель „Під зеленим деревом". В огни погибли дві особи. Шкоди мають бути величезні, бо погоріло богато товарів по склепах. — На Угорщині погоріло в місточку Ілаві сорок домів і старий 300-лїтний ратуш. — В Австриї долїшній вигоріло в селї Обріц коло Оберголлябрун звиш 30 домів. В огни погибла одна женщина з двоїма дїтьми. — На пруским Шлеску погоріло село Чижова. Жертвою огню упало 28 домів і богато стоділ та стаєн. В огни погибло також 4 дїтий і множество худоби.

— **Два вельони.** Незвичайна пригода склала ся в домі пенсионованого президента суду Бороґі в Араді на Угорщині. Пані Бороґі лежала від якогось часу тяжко хора і чула, що вже єї конець надходить. Не мала надії діждати ся весїля своєї доньки Ленки з бароном Оскаром Маврером, котре то весїле мало відбути ся в половині мая с. р. Смерть не жде, тому хора мати бажала собі, щоби це за єї житя відбуло ся вінчане доньки. Було се тому тиждень. Телеґрафічно закликаний барон Маврер приїхав до Араду і ту в комнаті хорої відбув ся слюб. Скоро тілько молоду пару звінчано, мати впала на подушки і вмерла. Молода скинула білий вельон і наложила чорний, а замість плакати з радости, плакала з розпуки за мамою...

— **О ґрунт.** В селї Буда на Буковинї селяни, Михайло і Петро Костюки, довгий час спорили між собою о ґрунт. Дня 14 с. м. настала між ними знов велика сварка, котра скінчила ся дуже нещасливо. Михайло схопив зі стїни набиту стрільбу і застрілив свого противника.

— **Добрий стрілець.** В суботу вечером у Відни якийсь Ісаак Б., жид, слухач медицини, рішив відобрати собі житє, з причини, що не зложив іспиту. Вистарав ся о револьвер і став до себе стріляти. Пять разів стрілив і пять разів не поцілив себе, аж за шестим разом зранив ся — в ніс.

Всячина.

— **Великий тиждень.** „Базька (шутка) бе, не я бю, від нині за тиждень Великдень", — кличуть нині радістно діти і ударяють себе базьками. Приходить знов сей великий тиждень, званий також тижнем Муки Христа, або тижнем відпусту, бо в нїм приступали давно (тай тепер) грішники до сповіди і сьв. причастія. Кілько вже тих великих тижнів було і як ріжно називають їх та обходять від віків на кули земній! Народи полудневої Европи називають сей тиждень, так як ми, великим. Анґлійцї називають єго сьвятим, holy week, з італїйского і іспаньского Settimana santa, що значить: сьвятий тиждень. Нїмцї називають єго Charwoche; — не знати, від чого то слово походить. Називають також Masterwoche, або тиждень страстий Христових. Всї ті назви означають велику пригоду, яку Церков сьв. обходить, пригоду записану в історії, і муку і смерть Спасителя. Давно у великий тиждень казала Церков їсти лише сухі овочі, а нїчо варене. Робити не можна було нїчого, трибунали були позамикані, а цїсарі і королї умертвляли ся і добродійними вчинками давали кождому приклад. Був припис церковний, що в великий тиждень не можна робити жадної тяжкої роботи, а право сьвітске так само заказувало тяжко працювати. Кодекс Теодозия наказував застановляти всї справи судові і слїдства вже на 40 днїв перед Великоднем. Право Ґрацияна і Теодозия, видане в тій справі р. 380, доповнене Теодозием в р. 389 і примінене до великого тижня, застановляло на сїм днїв перед і по Великодни всяку процедуру судову. Сьв. Іван Золотоустий і сьв. Августин покликували ся у своїх письмах на се право — і оно істнувало в новочасних кодексах аж до революциї. Зі становища лїтурґічного великий тиждень є специяльно упривілейований, то значить, що в великім тиждни жадного сьвята, хоч би патрона церковного, не можна обходити; навіть таке велике сьвято, як Благовіщене, коли припадає на Великдень, відкладають на неділю провідну.

Телеґрами.

Відень 21 цьвітня. Комісия податкова ухвалила 14 голосами против 12 завести проґресивний податок особисто-доходовий, не лиш після проєкту правительства аж до 30.000 зр. річного доходу, але й висше, а також підвисшити стопу процентову в сій катеґориї з 4 аж до 5 зр.

Кобурґ 21 цьвітня. Російский наслїдник престола заручив ся з княгинею Алїцією Гескою.

Атини 21 цьвітня. Вчера дало ся тут почути в Грециї сильне землетрясенє; місто Теби завалило ся.

почислити книжки, котрі читав. Нераз мав неприємність через те.... Раз на іменинах у товариша з бюра одна панна підчас загальної розмови спитала єго, чи волить Льоті чи Додета? Вимовив одно з тих прізвищ, вже не тямить, котре, але потім почервонїв так, що здавало ся, лице спалахне єму огнем. Иншим разом хтось зачав з ним говорити про лїтературу.... Була то мука і притім немила компромітация....

Треба взяти ся до читаня....

Не буде просити панну Казю о книжки.... о! нї.... осторожність каже не обмінювати ся, як було пропоновано.... але треба обізнати ся з тими авторами, про котрих тілько чув.

На другий день взяв абонамент на книжки в читальни і забрав кілька томів саме тих авторів, котрих прізвище з причини вчерашної розмови найлучше памятав.... отже Золя, Доде, Ґаборіо.

В недїлю міг уже троха, трошечка балакати „про лїтературу" з панною Казею. Сам їй сказав, що перечитав „Золоту шайку" і два перші томи „Нашийника королеви".

— Знаю одно і друге — сказала Казя.

Гусаковскому сподобали ся обі повісти.

— То добре, що й ви взяли ся читати — замітила панна Казя — будете мати свою думку про них і потім постараєте ся для мене Мопасанта.

Гусаковский не обіцював. Панна Казя вже тепер припирала єго троха до муру.

— Найшли ви що злого в „Золотій шайці?"

— Гм.... ну! нї....

— Нї! Отже всї повісти Ґаборіо подібні до тої.... тайна.... злочиньство.... слїдство.... чули ви що лихе про того автора? правда?

— Чув....

— Тимчасом то автор моральний.

— Моральний?

— А вжеж.... і то не моя думка, але знаменитого критика, от забула, як він зве ся.... Той критик каже, що в кождій книжці Ґаборіо злочиньства покарані.... Уважаєте.... в кождій, кождісенькій злочиньство покаране. Отже то автор моральний! Се-ж ясне, як сонце....

Гусаковский почув ся на ґрунті, недосить певнім, а передовсім недосить собі знанім, тому й ступав по нїм зі всею осторожностию.

— Впрочім, пане Гусаковский, я не хочу вас зводити.... коли перечитаєте Золю, пересьвідчите ся самі, що що иншого він, а що иншого Ґаборіо. Той пише лише правду, нагу правду, нїчо, лише правду. Єсли то неморальне, то значить, що правда неморальна. Ну! так, пане Гусаковский?

Сказала єму відтак, що любить Дюма старого і Ґаборіо, але що товаришки тих письменників зовсїм не читають і навіть сьміють ся з неї, що любить їх.

— Чому?

— Товаришки вважають їх за надто „старих", а їх методу за наївну. Але она троха инакше думає.... а іменно, що треба все читати і все пізнати, щоби про все можна сказати суд справедливий і компетентний.

Впрочім, хоч їй читати Дюма старого і Ґаборіо досить приємно, але й она волить письменників нових з правдивою методою писаня, особливо Золю.

Виходячи з візити, Гусаковский постановив собі як найскорше пізнати письменників нових, що мають правдиву методу писаня, особливо Золю.

(Дальше буде).

За редакцію відповідає Адам Креховецкий.

Знамениті

тутки неклеєні

НЕМОЙОВСКОГО

розсліджені через мійске Лябораторием можна дістати у всїх трафіках. 26

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазету Львівскої“ принимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Кантор міійскій — Гетманьска число 22.

Фабрика штучних

НАВОЗІВ

Спілки командитової

ЮЛІЯНА ВАНҐА

у Львові

поручає з ґваранциею найвизших процентів складників і такої-ж як доти якости

Муку костяну і Суперфосфати

по низших цїнах, як хтобудь инший мігби подібної доброти офірувати. 34

Clayton & Shuttleworth

Львів, ул. Городецка ч. 22

поручають свій, новий діл творячий

сївник рядовий

„COLUMBIA DRILL“

сїючий найправильнїйше так на гористім як і на рівнім поли без наряджуваня скрині сївної; — дальше

плуги універсальні, борони, вальцї

і т. д. і т. д. 28

о знаменитім викіньченю по цїнах умїркованих.

Ілюстровані цїнники ґратіс і франко.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

Підписана фірма продає

Всьо по 95 кр.

Нехай кождий скоро замавляє, бо запас не єсть великий

1 дамска хустка, велика, ві всїх пречудесних сенсаційних барвах необходима, штука лише 95 кр.
12. штук франц. батистових хусточок зі шляками до праня, всї обрублені, лише 95 кр.
1 дамска сорочка з чудесним вставленим гафтом, гарна, преміована лише 95 кр.
1 знаменита мужеска сорочка, біла або кольорова, лише 95 кр.
1 нагавки мужескі або дамскі, барханові, полотнянкові, або панчішкові, грубі і теплі, лише 95 кр.
8 штук забавок для дїтей, дуже красних, для хлопцїв або дївчат разом лише 95 кр.
1 кольоровий адамашковий обрус в чудних десенях о живих барвах, або білі, лише 95 кр
6 штук адамашкових серветок, о таких самих взорах, і прегарна капа на ліжко, мозаїково вироблена, що до якости знаменита лише 95 кр.
3 пар дамских панчіх зимових, кожда пара иншої барви, сягаючі аж поза колїна, лише 95 кр.
4 пар зимових скарпеток, кожда пара иншої барви грубі і теплі, лише 95 кр.
1 французкий годинник бронзовий з довгим, жовтим ланцушком, досконало і докладно ідучий, лише 95 кр.
1 збанок на воду, високий з найлучшої карльсбадскої порцеляни, не повинен бракувати в жаднім домі, лише 95 кр.
1 порцелянове відро на воду, з накривою і ручкою, лише 95 кр.
2 пречудні порцелянові або шкляні вази, лише 95 кр.
6 штук ложок столових, з найлучшого вічно білого серебра Britania, лише 95 кр
12 штук ложочок до кави, з тяжкого, массивного серебра Britania. вічно білі, лише 95 кр.
6 штук ножів з посріблюваними вістрями і вилками, 95 кр.
1 хохля зі серебра Britania, тяжка, не до знищеня, красний кусник, лише 95 кр.
1 імітов. брилянтовий перстень зі золота doublé, з імітов. дорогим камінем, лише 95 кр.
1 пара кульчиків з іміт. сьвітло блищачими брилянтами, лише 95 кр.
1 сцизорик, правдивий анґлійский, з 4 розличними вістрями, іміт. шільдкрет, лише 95 кр.
1 з штучної пянки файка, з окутєм з хиньского серебра, сенсаційний кусник для кождого купця, лише 95 кр.
1 цигорниця з морскої пянки, правдива з правдивим бурштином, різьбою, в елеґанцкім аксамітовім етуї, лише 95 кр.
1 ланцушок до годинника, з досконалого срібного нїклю, краснім фасоні, золотім або срібнім, лише 95 кр.
1 пречудна хустка шовкова на шию або голову, в найкрасших пречудних барвах, на локоть велика, лише 95 кр.
Лише 3 злр. 50 кр. пречудний сервіс до кави з досконалої карльсбадскої порцеляни, прекрасно мальований і золотом декорований, комплєтний на 6 осіб, замість 8 злр, лише 3 злр. 50 кр.
Товари, що не подобають ся, відбирає ся назад і замінює ся. Розсилка відбуває ся під найострійшою контролею, лише за посліплатою або попереднїм надісланєм гроший.

Бюро комісове APFEL Відень, I.
Fleischmarkt 14/Nc 49

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплєтні урядженя для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для **Галичини і Буковини**

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

Не жарт

ані обмана, але чиста сьвята правда

Лиш 3 злр. 50 кр.

Кишонковий годинник-Remontoir

ґваранциєю, дуже добрий і докладно ідучий, з вскавкою на секунди, в найлїпшій красно оздобленій нїкльовій копертї, котрий заступає всякий инший срібний і золотий годинник. Кождий, хто замовляє такий годинник, одержує з годинником

слїдуючі предмети даром

1 прегарний ланцушок до годинника, 1 чудна привіска, 1 перстень з камінями, 1 пару красних кульчиків, 1 красний сцизоричок з виключачем. — **Ніхто нехай не сумнїває ся**, бо повтаряю, що то не є жарт або обмана, але чиста сьвята правда, і звертаю кождому гроші, кого-би ті годинники невдоволили. Кождий проте нехай поспішає, якдовго малий засібъ вистарчить, і замовляє тоті знамениті годинники. Посилка відбуває ся за посліплатою через

Apfel's Taschen-Uhren-Versendung,
Wien, Stadt, Wolfengasse 1/N. 50

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові. 48

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові
улиця Кароля Людвика число 9, приймає
абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебера.